

qvar är ovisst; den förekommer ej hos Dybeck.» Emellertid har Dybeck under sin antikvariska resa i Uppland 1875 återfunnit stenen »vid Kistad, Spånga socken — icke »Spångkistan», såsom L 375 säger. Han står i en stensättning, hvars ursprungliga skapnad nu icke kan utrönas, samt eger en ristning, hvilken i smak och vidlyftighet kan mäta sig med de präktigaste i Uppland. Denna aftrycktes och aftrycket förminskades. Liljegrens uppfattning (a. st.) af inskriften har sju fel. Liljegren är kanhända upptäckaren af stenen, men har, mig veterligt, icke lemnat någon afritning af honom.» Egendomligt nog har Dybeck alltså icke använt *Fullständig Bautil*, vilken dock varit tillgänglig för honom i Vitterhetsakademiens arkiv.

Ljusgrå granit. Höjd 1,30 m., bredd (vid mitten) 1,20 m. Stenytan är ganska ojämn. Upp- till, vid runslingans övre kant, är korset anbragt. Ristningen är tämligen grund.

Inskrift:

: sihuipr : lit : reisa : pina stein : eftir : faður · sin · ehuiþ auk · möpu : sna · hulmfripi : auk : iyfur · firp

Sigviðr let ræisa þenna stein æftir faður sinn Egvið ok möðu[r] s[i]na Holmfriði, ok Iufurfrið.

»Sigvid lät resa denna sten efter sin fader Egvid och sin moder Holmfrid, och Jovurfrid.»

Till läsningen: Tydligt stungna äro 12, 22, 25, 37 **e**. Punkten i 65 **y** förefaller vara ristad. Däremot icke stunget 35 **i**. Efter 19 **a** finnes intet sk. Bst i 19 **a** är ett streck vågrätt över hst. Mellan 22 **e** och 23 **i** är en avsats i stenen. Sk efter 33 **r** är osäkert. Ordet 37—41 **ehuiþ** är fullt säkert. Efter 41 **p** sannolikt intet sk. Efter 68 **r** finnes en tydlig prick såsom sk; däremot saknas sådant efter 72 **p**. — Rubäck: 12 **a**, 22 **a**, 25—28 **iftir**, 37 **i**, 45—51 **mipu** **sni**, 65 **u**, 69 **k**. Intet sk före 1 **s** och efter 68 **r**. — Brate: 12 **e**, 22 **e**, 25—28 **eftir**, 37 **e**, 65 **u** eller möjligen **y**, 69 **f**.

Inskriften innehåller ett par felristningar: I 45—48 **möpu** är ett **r** uteglömt, i 49—51 **sna** ett **i**; likaså i 25—28 **eftir**. I det sista namnet ha runorna **i** och **r** blivit omkastade; 69—72 **firp** står utan tvivel för **frip**. **auk iyfur · firp** måste vara ett tillägg till satsens subjekt: sonen Sigvid och dottern Jovurfrid ha låtit resa stenen till minne av sina föräldrar.

Sigviðr är ett i uppländska och sörmländska inskrifter rätt vanligt personnamn; jfr Sö 276. **ehuiþ** är däremot f. ö. okänt. Om kvinnonamnet *Holmfriðr* se U 25. *Iufurfriðr* är endast belagt här (E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 107).

76. Kista, Spånga sn.

Pl. 46.

Litteratur: E. Brate, Reseberättelse 1902 (ATA); Järvafältets fornlämningar (1929), s. 60; Handlingar i ATA.

I Brates reseberättelse 1902 finnes följande anteckning om runstensfragment vid Kista: »På inre sidan af källarens västra vägg satt en runsten, hvaraf nu blott delar af slingan voro synliga, det öfriga var täckt af cement. Uti källarens gamla trappa, som nu var öfverbyggd, sedan ingång till källaren anbragts på motsatt sida, uppgåfvos andra stycken af en runsten vara till finnandes. Runstensstyckena upptäcktes, då källaren fördjupades genom gräfning. Ena runstenshalfvan ligger som sagdt i västra väggen, den andra som golfsten i en gammal dörr till källaren på östra sidan, hvilken ingång till källaren nu ej är tillgänglig, emedan den är täckt af en i senare tid upplagd terrass.»

I samband med fornminnesinventeringen på Järvafältet väckte kand. B. Bergman 1924 förslag om att de båda fragmenten skulle uttagas ur källarväggen. Arbetet blev emellertid då ställt på framtiden för att upptagas i sammanhang med övriga fornvårdsärenden på Järvafältet. — Hösten 1938 lät Riksantikvarien ombesörja, att de båda fragmenten framtogs och fördes

till Statens Historiska Museum för undersökning och fotografering. De komma att för framtiden förvaras i Museets samlingar (inv.-n:r 22174).

Fragmenten ha tillhört samma runsten. Det större, vars yta är skadad nedtill och på h. sidan, innehåller delar av ristningens mellersta och nedre parti; det mindre har suttit upptill på h. sidan. De övriga styckena av runstenen kunde icke återfinnas i de synliga delarna av källarmuren.

Grå granit. Det större stycket 1,21—0,50 m., det mindre 0,72—0,37 m. Ristningslinjerna äro smala och grunda men i allmänhet fullt tydliga.

Inskrift:

.... **bið** ... **R+broður** ... **kípni** · a -

-*bio*[*rn*] ... [*æfti*]*R* *broður* ...

» björn ... efter broder ... »

77. Råsta, Spånga sn.

Pl. 47.

Litteratur: B 147, L 380, D 2:33. Joh. Bureus, *Monumenta Sveo-Gothica* (1624), n:r 9 (3 uppl. 1664 n:r 7), Fa 6 s. 193 n:r 142 (Rhezeliu), Fa 5 n:r 354, Fa 1 s. 80, Fa 10:1 n:r 9; O. Verelius, *Manuductio* (1675), s. 41; *Ransakningarna* 1667—84; O. Rudbeck, *Atlantica* 1 (nytrycket 1937), s. 541, Planschbandet, fig. 127 (Bureus' träsnitt); Joh. Hadorph, *Resejournal* 1682; Joh. Peringskiöld, F 1 5:3 s. 20, *Monumenta* 3, bl. 279, 280; P. Dijkman, *Historiske Anmærckninger* (1723), s. 61; O. Celsius, SR 1, s. 189; UFT h. 2 (1872), s. 69; O. von Friesen, *Upplands runstenar* (1913), s. 69; E. Brate, *Svenska runristare*, s. 85, *Anteckningar (ATA)*; *Järvafältets fornlämningar* (1929), s. 38, 70.

Äldre avbildningar: Bureus, träsnitt 1624 (även i Fa 5, hos Verelius a. a. och O. Rudbeck a. a.); Peringskiöld, teckning (i F 1 5:3); Leitz och Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds *Monumenta* och B 147); Dybeck a. a.; Brate (ATA; *Järvafältets fornlämningar*, fig. 26).

Runstenen står nu i trädgården vid Råsta gård, o. 40 m. V om boningshuset; den ristade sidan är vänd mot S. Några mera noggranna uppgifter om platsen finnas icke från äldre tid; det förefaller därav sannolikt, att den befunnit sig i gårdens omedelbara närhet. Möjligen står stenen alltjämt på ursprunglig plats. Bureus: »Wedh Råsta gårdh». *Ransakningarna*: »Vedh Råsta finnes tvenne Runstenar.» Hadorph: »Dher ifrån till Råsta, hwarest 2 runstenar stå brede widh hwar anden». Peringskiöld: »Råsta i Spånga sochn.» O. Celsius, som har granskat inskriften den 4 juli 1728: »straxt vid husen på backen, brede vid den andra». Dybeck: »I Råstads trädgård, vester om boningshusen.» UFT: »Står i Råstads trädgård vester om boningshusen, öfverväxt af en syrénplantering, att den ej synes.»

Gråsten. Höjd 1,65 m., bredd nedtill 1,16 m. Ristningen är djupt huggen och väl bevarad. Då Dybeck betecknar den som »en illa upphuggen inskrift», avser han förmodligen ornamentiken. Den är onekligen mycket invecklad och mindre lyckad. Vissa linjer, som man väntat, äro icke fullbordade, t. ex. på den runristade ormkroppens huvud och stjärt. En annan ormslinga, som börjar t. h., saknar huvud.

Inskrift:

hulmstin × auk × haosui × litu × raisa stain × iftir × iybiurn × fapur sin × auk × kirip × ifti
 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60

Holmstæinn ok Hosvi letu ræisa stæin æftir Iobiorn, faður sinn, ok Gyrið(?) æftir.

»Holmsten och Hosve läto resa stenen efter Jobjörn, sin fader, och Gyrid efter (honom).»

Till läsningen: 7 i har på mitten en grund fördjupning, som möjligen kan vara huggen. Detsamma gäller om 56 i. Icke stungna äro 19, 32, 50, 60 i, 55 k. Däremot finnes en tydlig